

MEZINÁRODNÍ DOHODA**mezi Evropskou unií na jedné straně a Bosnou a Hercegovinou na straně druhé o účasti Bosny a Hercegoviny v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa**

Evropská komise (dále jen „Komise“) jménem Evropské unie

na jedné straně

a

Bosna a Hercegovina (dále jen „Bosna a Hercegovina“),

na straně druhé,

dále jen „strany“,

VZHLEDEM K TOMU, že rámcová dohoda mezi Evropským společenstvím a Bosnou a Hercegovinou o obecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programech Společenství⁽¹⁾ stanoví, že zvláštní podmínky týkající se účasti Bosny a Hercegoviny na každém programu, zejména pak splatný finanční příspěvek, se určí dohodou v podobě memoranda o porozumění⁽²⁾ mezi Komisí a Bosnou a Hercegovinou,

VZHLEDEM K TOMU, že nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695⁽³⁾ byl zaveden unijní rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa (dále jen „program Horizont Evropa“),

VZHLEDEM K TOMU, že se Evropská unie snaží reagovat na globální výzvy společnými silami se svými mezinárodními partnery a usiluje o řešení těchto výzev v souladu s akčním plánem pro lidi, planetu a prosperitu v rámci agendy Organizace spojených národů „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ a vzhledem k tomu, že si je vědoma skutečnosti, že výzkum a inovace jsou klíčovými hybnými silami a základními nástroji pro udržitelný růst založený na inovacích, pro hospodářskou konkurenceschopnost a přitažlivost,

UZNÁVAJÍCE obecné zásady stanovené v nařízení (EU) 2021/695,

VĚDOMY SI cíle obnoveného Evropského výzkumného prostoru vybudovat společný vědecký a technologický prostor, vytvořit jednotný trh pro výzkum a inovace, podporovat a usnadňovat spolupráci mezi univerzitami a výměnu osvědčených postupů a atraktivních kariér v oblasti výzkumu, usnadnit přeshraniční a meziodvětvovou mobilitu výzkumných pracovníků, podporovat volný pohyb vědeckých poznatků a inovací, prosazovat respektování akademických svobod a svobod vědeckého výzkumu, podporovat vědecké vzdělávání a komunikační činnosti a podporovat konkurenceschopnost a přitažlivost zúčastněných ekonomik, a dále vědomy si toho, že přidružené země jsou v tomto úsilí klíčovými partnery,

ZDŮRAŽŇUJÍCE úlohu evropských partnerství, která řeší některé z nejnáléhavějších problémů Evropy prostřednictvím koordinovaných iniciativ v oblasti výzkumu a inovací, které významně přispívají k prioritám Evropské unie v uvedené oblasti, jež vyžadují zásadní celkovou a dlouhodobou vizi, a dále zdůrazňující význam zapojení přidružených zemí do těchto partnerství,

VZHLEDEM K TOMU, že výzkum a inovace prokázaly v regionu západního Balkánu svou užitečnost jako nástroj spolupráce a financování společných výzkumných a inovačních projektů umožňujících vzájemný přístup k excelenci, znalostem, inovacím, sítím a výzkumným zdrojům. Poskytl cenné příležitosti pro lidský rozvoj a zvýšil šance na úspěch při hledání společných řešení regionálních a globálních výzev,

(1) Úř. věst. L 192, 22.7.2005, s. 9.

(2) Tato dohoda má stejné právní účinky jako memorandum o porozumění uvedené v rámcové dohodě mezi Evropským společenstvím a Bosnou a Hercegovinou o obecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programech Společenství.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÍCE o nastolení vzájemně výhodných podmínek s cílem vytvořit pracovní místa, posílit a podporovat inovační ekosystémy stran tím, že podnikům pomohou inovovat a expandovat na trhy stran a usnadní využívání, jakož i rozšíření a přístupnost inovací, včetně činností spojených s budováním kapacit,

UZNÁVAJÍCE, že vzájemná účast v programech výzkumu a inovací by měla přinášet oboustranný prospěch, a současně uznávající, že si strany vyhrazují právo omezit nebo podmínit účast ve svých výzkumných a inovačních programech, zejména pokud jde o činnosti související s jejich strategickými prostředky, zájmy, autonomií nebo bezpečností,

S OHLEDEM NA společné cíle, hodnoty a silné vazby stran v oblasti výzkumu a inovací, které byly již dříve stanoveny prostřednictvím dohod o přidružení k následným rámcovým programům, a uznávající společnou touhu stran dále v tomto směru rozvíjet, posilovat, podněcovat a rozšiřovat své vztahy a spolupráci,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Rozsah přidružení

1. Bosna a Hercegovina se jako přidružená země účastní všech částí a přispívá ke všem částem rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa (programu Horizont Evropa) uvedených v článku 4 nařízení (EU) 2021/695 v platném znění a prováděných prostřednictvím zvláštního programu zavedeného rozhodnutím (EU) 2021/764 ⁽⁴⁾ v platném znění, a dále prostřednictvím finančního příspěvku Evropskému inovačnímu a technologickému institutu.
2. Na účast právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině ⁽⁵⁾ ve znalostních a inovačních společenstvích se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/819 ⁽⁶⁾ a rozhodnutí (EU) 2021/820 ⁽⁷⁾ v platných zněních.

Článek 2

Podmínky účasti v programu Horizont Evropa

1. Bosna a Hercegovina se účastní programu Horizont Evropa v souladu s podmínkami stanovenými v rámcové dohodě mezi Evropským společenstvím a Bosnou a Hercegovinou o obecných zásadách účasti Srbska na programech Společenství a dále za podmínek stanovených v této dohodě, v právních aktech uvedených v článku 1 této dohody, jakož i v jakýchkoli jiných pravidlech týkajících se provádění programu Horizont Evropa, v jejich platných zněních.
2. Nestanoví-li podmínky uvedené v odstavci 1 tohoto článku jinak, a to i při uplatnění čl. 22 odst. 5 nařízení (EU) 2021/695, právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině se mohou účastnit nepřímých akcí programu Horizont Evropa za podmínek, které jsou rovnocenné podmínkám platným pro právní subjekty usazené v Evropské unii, včetně dodržování omezujících opatření Evropské unie ⁽⁸⁾.
3. Před rozhodnutím o tom, zda jsou právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině způsobilé k účasti v akci, která je spojena se strategickými prostředky, zájmy, autonomií nebo bezpečností Evropské unie podle čl. 22 odst. 5 nařízení (EU) 2021/695, může Komise požádat o zvláštní informace nebo záruky, jako jsou:
 - a) informace o tom, zda právní subjekty usazené v Evropské unii mají nebo budou mít udělen reciproční přístup ke stávajícím a plánovaným programům nebo projektům Bosny a Hercegoviny, které jsou rovnocenné dotyčné akci v rámci programu Horizont Evropa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2021/764 ze dne 10. května 2021 o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a o zrušení rozhodnutí 2013/743/EU (Úř. věst. L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ „Právními subjekty“ se rozumí jakákoliv fyzická nebo právnická osoba v souladu s čl. 2 odst. 16 programu Horizont Evropa. Pojem „právní subjekty“ se nevztahuje přímo ani nepřímo na dva subjekty, z nichž Bosna a Hercegovina sestává: Federaci Bosny a Hercegoviny a Republiku srbskou.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/819 ze dne 20. května 2021 o Evropském inovačním a technologickém institutu (přepřacované znění) (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/820 ze dne 20. května 2021 o strategickém programu inovací Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) na období 2021–2027: Podpora talentu a kapacity pro inovace v Evropě a o zrušení rozhodnutí č. 1312/2013/EU (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ Omezující opatření EU se přijímají podle článku 29 Smlouvy o Evropské unii nebo článku 215 Smlouvy o fungování Evropské unie.

b) informace o tom, zda má Bosna a Hercegovina zaveden vnitrostátní mechanismus kontroly investic, a ujištění, že orgány Bosny a Hercegoviny budou podávat zprávy o všech možných případech, kdy se při uplatňování tohoto mechanismu dozvědí, že subjekt usazený nebo řízený mimo Bosnu a Hercegovinu plánuje přísun zahraničních investic nebo převzetí právního subjektu Bosny a Hercegoviny, který obdržel finanční prostředky programu Horizont Evropa na akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, autonomií nebo bezpečností Evropské unie, a to za předpokladu, že Komise poskytne Bosně a Hercegovině seznam příslušných právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině po podpisu grantových dohod s těmito subjekty;

c) ujištění, že žádné z výsledků, technologií, služeb a produktů, které v rámci dotyčných akcí realizují subjekty usazené v Bosně a Hercegovině, nepodléhají v průběhu dané akce a po dobu čtyř let po skončení této akce omezením jejich vývozu do členských států EU. V průběhu dané akce a po dobu čtyř let po skončení této akce bude Bosna a Hercegovina každoročně sdílet aktuální seznam předmětů vnitrostátních vývozních omezení.

4. Právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině se mohou účastnit činností Společného výzkumného střediska (JRC) za obdobných podmínek, jaké platí pro právní subjekty usazené v Evropské unii, pokud nejsou nezbytná omezení pro zajištění souladu s rozsahem účasti, jenž vyplývá z provádění odstavce 2 a 3 tohoto článku.

5. Pokud Evropská unie provádí program Horizont Evropa uplatněním článků 185 a 187 Smlouvy o fungování Evropské unie, mohou se Bosna a Hercegovina a právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině účastnit právních struktur vytvořených podle těchto ustanovení, a to v souladu s právními předpisy Evropské unie, které byly nebo budou přijaty za účelem ustavení těchto právních struktur.

6. Zástupci Bosny a Hercegoviny mají právo účastnit se jako pozorovatelé ve výboru uvedeném v článku 14 rozhodnutí (EU) 2021/764, a to bez hlasovacího práva a pouze v bodech, které se týkají Bosny a Hercegoviny.

Při hlasování se tyto výbory scházejí bez zástupců Bosny a Hercegoviny.

Bosna a Hercegovina je informována o výsledcích. Účast uvedená v tomto odstavci má stejnou formu jako u zástupců členských států Evropské unie, včetně poskytování informačních a dokumentačních materiálů.

7. Právy Bosny a Hercegoviny na zastupování a účast ve Výboru pro Evropský výzkumný prostor a jeho podskupinách jsou práva platná pro přidružené země.

8. Zástupci Bosny a Hercegoviny mají právo účastnit se zasedání správní rady JRC jako pozorovatelé bez hlasovacích práv. S výhradou této podmínky se jejich účast řídí stejnými pravidly a postupy, jaké platí pro zástupce členských států Evropské unie, včetně práva vyjadřovat se a včetně postupů pro přijímání informací a dokumentace v souvislosti s bodem, který se týká Bosny a Hercegoviny.

9. Bosna a Hercegovina se může účastnit konsorcia evropské výzkumné infrastruktury (ERIC) v souladu s nařízením Rady (ES) č. 723/2009⁽⁹⁾ v platném znění a v souladu s právním aktem, kterým se konsorcium zřizuje.

10. Cestovní výdaje a výdaje na pobyt, které zástupcům a odborníkům Bosny a Hercegoviny vzniknou kvůli tomu, že se jako pozorovatelé účastní práce výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutí (EU) 2021/764 nebo jiných zasedání týkajících se provádění programu Horizont Evropa, hradí Evropská unie na stejném základě a podle postupů platných pro zástupce členských států Evropské unie.

11. Strany vyvinou v rámci svých stávajících právních předpisů veškeré úsilí pro usnadnění volného pohybu a pobytu vědců, kteří se účastní činností upravených touto dohodou, a pro umožnění přeshraniční přepravy zboží a služeb určených pro použití při těchto činnostech.

⁽⁹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 723/2009 ze dne 25. června 2009 o právním rámci Společenství pro konsorcium evropské výzkumné infrastruktury (ERIC) (Úř. věst. L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Bosna a Hercegovina přijme veškerá nezbytná opatření, kterými náležitě zajistí, aby zboží a služby zakoupené v Bosně a Hercegovině nebo dovezené do Bosny a Hercegoviny, které jsou částečně nebo zcela financovány na základě grantových dohod a/nebo smluv uzavřených za účelem provádění činností v souladu s touto dohodou, byly osvobozeny od cla, dovozního cla a jiných daňových poplatků, včetně DPH, které jsou použitelné v Bosně a Hercegovině.

Článek 3

Finanční příspěvek

1. Na účast Bosny a Hercegoviny nebo právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině v programu Horizont Evropa se vztahuje povinnost Bosny a Hercegoviny finančně přispívat na program a související náklady na řízení, plnění a provoz v rámci souhrnného rozpočtu Evropské unie (dále jen „rozpočet Unie“).

2. Finanční příspěvek je součtem:

a) provozního příspěvku;

b) poplatku za účast.

3. Finanční příspěvek má podobu roční platby provedené ve dvou splátkách a je splatný nejpozději v květnu a červenci.

4. Provozní příspěvek pokrývá provozní výdaje programu a výdaje na podporu programu a z hlediska prostředků na závazky i platby doplňuje částky zapsané v rozpočtu Unie, které byly s konečnou platností přijaty pro program Horizont Evropa, včetně veškerých prostředků, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno a které mohou být opětovně poskytnuty podle čl. 15 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁰⁾ v platném znění (dále jen „finanční nařízení“), a zvýšené o vnější účelově vázané příjmy, které nevyplývají z finančních příspěvků na program Horizont Evropa od jiných dárců⁽¹¹⁾.

U vnějších účelově vázaných příjmů přidělených na program Horizont Evropa podle čl. 3 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2020/2094, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19⁽¹²⁾, toto zvýšení odpovídá ročním prostředkům uvedeným v průvodních dokumentech k návrhu rozpočtu týkajícího se programu Horizont Evropa.

5. Počáteční provozní příspěvek vychází z klíče pro stanovení příspěvku, který je definován jako poměr hrubého domácího produktu (HDP) Bosny a Hercegoviny v tržních cenách k HDP Evropské unie v tržních cenách. HDP v tržních cenách, které mají být použity, stanoví specializované útvary Komise na základě nejnovějších statistických údajů dostupných pro rozpočtové kalkulace v roce předcházejícím roku, v němž je splatná roční platba. Počáteční provozní příspěvek na rok 2021 odchylně vychází z HDP roku 2019 v tržních cenách. Úpravy klíče pro stanovení příspěvku jsou uvedeny v příloze I.

6. Počáteční provozní příspěvek se vypočítá tak, že se upravený klíč pro stanovení příspěvku použije na počáteční prostředky na závazky zapsané v rozpočtu Unie, které byly s konečnou platností přijaty pro financování programu Horizont Evropa v příslušném roce, zvýšené v souladu s odstavcem 4 tohoto článku.

7. Poplatek za účast činí 4 % ročního počátečního provozního příspěvku vypočteného v souladu s odstavci 5 a 6 tohoto článku a je zaváděn postupně způsobem uvedeným v příloze I. Poplatek za účast nepodléhá retrospektivním úpravám nebo opravám.

8. Počáteční provozní příspěvek na rok N může být zpětně upraven směrem nahoru nebo dolů v jednom nebo více následujících letech na základě rozpočtových závazků přijatých v rámci prostředků na závazky v tomto roce N, které byly zvýšeny v souladu s odstavcem 4 tohoto článku, jejich provádění prostřednictvím právních závazků a jejich zrušení. Podrobná prováděcí pravidla k tomuto článku jsou obsažena v příloze I.

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ Patří sem zejména zdroje z Nástroje Evropské unie na podporu oživení zřízeného nařízením Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Evropská unie poskytne Bosně a Hercegovině informace týkající se její finanční účasti, které jsou součástí rozpočtových, účetních, výkonnostních a hodnotících informací poskytnutých unijnímu rozpočtovému orgánu a orgánu příslušnému k udělení absolutoria v souvislosti s programem Horizont Evropa. Tyto informace se poskytují s náležitým ohledem na pravidla Evropské unie a Bosny a Hercegoviny týkající se důvěrnosti a ochrany údajů a nejsou dotčeny informace, které má Bosna a Hercegovina právo obdržet podle přílohy III.

10. Veškeré příspěvky Bosny a Hercegoviny nebo platby od Evropské unie a výpočet částek, které mají být splaceny nebo obdrženy, se provádějí v eurech.

Článek 4

Mechanismus automatické korekce

1. V roce N+2 se vypočítá mechanismus automatické korekce a použije se na počáteční provozní příspěvek Bosny a Hercegoviny za rok N upravený v souladu s čl. 3 odst. 8. Vychází z výsledků Bosny a Hercegoviny a právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině v částech programu Horizont Evropa, které jsou prováděny prostřednictvím grantů udělených na základě soutěžního řízení financovaných z prostředků na závazky z roku N, které byly zvýšeny v souladu s čl. 3 odst. 4.

Výše automatické korekce se vypočítá na základě rozdílu mezi:

- a) počáteční výši právních závazků týkajících se grantů udělených na základě soutěžního řízení, které byly skutečně sjednány s Bosnou a Hercegovinou nebo právními subjekty usazenými v Bosně a Hercegovině, a financovaných z prostředků na závazky za rok N, zvýšenou v souladu s čl. 3 odst. 4;
- b) odpovídajícím provozním příspěvkem Bosny a Hercegoviny za rok N ve výši upravené podle čl. 3 odst. 8, s výjimkou neintervennčních nákladů financovaných z prostředků na závazky z roku N, zvýšeným v souladu s čl. 3 odst. 4.

2. Pokud částka uvedená v odstavci 1, bez ohledu na to, zda je kladná či záporná, překročí 8 % odpovídajícího počátečního provozního příspěvku upraveného podle čl. 3 odst. 8, počáteční provozní příspěvek Bosny a Hercegoviny pro rok N se upraví. Částka překračující uvedenou hranici 8 % je částkou, kterou má Bosna a Hercegovina v rámci mechanismu automatické korekce splatit jako dodatečný příspěvek nebo obdržet jako snížení svého příspěvku. Částka nižší než uvedená prahová hodnota 8 % nebude při výpočtu dodatečného příspěvku, jenž má být splacen nebo kompenzován, zohledněna.

3. Podrobná pravidla k mechanismu automatické korekce jsou stanovena v příloze I.

Článek 5

Reciprocita

1. Právní subjekty usazené v Evropské unii se mohou v souladu s právními předpisy Bosny a Hercegoviny účastnit programů a projektů rovnocenných programu Horizont Evropa.

2. Seznam rovnocenných programů nebo projektů Bosny a Hercegoviny otevřených pro účast právních subjektů usazených v Evropské unii je uveden v příloze II.

3. Na financování právních subjektů usazených v Unii ze strany Bosny a Hercegoviny se vztahují právní předpisy Bosny a Hercegoviny upravující fungování výzkumných a inovačních programů a projektů. Není-li financování poskytnuto, mohou se právní subjekty usazené v Unii účastnit vlastními prostředky.

Článek 6

Otevřená věda

Strany ve svých programech nebo projektech vzájemně prosazují a podporují otevřené vědecké postupy v souladu s pravidly programu Horizont Evropa a právními předpisy Bosny a Hercegoviny.

Článek 7

Monitorování, hodnocení a podávání zpráv

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti Komise, Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Evropského účetního dvora týkající se monitorování a hodnocení programu Horizont Evropa, je účast Bosny a Hercegoviny v tomto programu průběžně monitorována na základě partnerství Komise a Bosny a Hercegoviny.
2. Pravidla týkající se řádného finančního řízení, včetně finanční kontroly, vymáhání a dalších opatření proti podvodům v souvislosti s financováním z Evropské unie podle této dohody, jsou stanovena v příloze III.

Článek 8

Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina pro výzkum a inovace

1. Zřizuje se Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina pro výzkum a inovace (dále jen „Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina“). Úkoly Smíšeného výboru EU–Bosna a Hercegovina se týkají:
 - a) posuzování, hodnocení a přezkum provádění této dohody, zejména:
 - i) účasti a výkonu právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině v programu Horizont Evropa;
 - ii) úrovně (vzájemné) otevřenosti, pokud jde o účast právních subjektů usazených na území jedné strany na programech nebo projektech druhé strany;
 - iii) provádění mechanismu finančního příspěvku a mechanismu automatické korekce v souladu s články 3 a 4;
 - iv) výměny informací a prověřování jakýchkoli případných otázek týkajících se využívání výsledků, včetně práv duševního vlastnictví;
 - b) na žádost kterékoli ze stran projednávání omezení, která strany uplatňují nebo plánují v souvislosti s přístupem ke svým příslušným výzkumným a inovačním programům, zejména pokud jde o akce týkající se jejich strategických prostředků, zájmů, autonomie nebo bezpečnosti;
 - c) zkoumání toho, jak zlepšit a rozvíjet spolupráci;
 - d) společné projednávání budoucích směrů a priorit politik týkajících se výzkumu a inovací a plánování výzkumu společného zájmu;
 - e) výměna informací mimo jiné o nových právních předpisech, rozhodnutích nebo vnitrostátních výzkumných a inovačních programech, které jsou důležité pro provádění této dohody.
2. Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina, který se skládá ze zástupců Evropské unie a Bosny a Hercegoviny, přijme svůj jednací řád.
3. Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina může rozhodnout o zřízení jakékoli pracovní či poradní skupiny ad hoc na odborné úrovni, která může být nápomocna při provádění této dohody.
4. Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina se schází na žádost kterékoli ze stran nejméně jednou ročně a kdykoli to vyžadují zvláštní okolnosti. Zasedání organizuje a pořádá střídavě Evropská unie a Bosna a Hercegovina.
5. Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina pracuje průběžně prostřednictvím výměny příslušných informací všemi komunikačními prostředky, a to zejména ve vztahu k účasti/výkonu právních subjektů usazených v Bosně a Hercegovině. Smíšený výbor EU–Bosna a Hercegovina může své úkoly plnit zejména písemně, kdykoli to bude potřeba.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

1. Tato dohoda vstupuje v platnost dnem, ke kterému si smluvní strany navzájem oznámí dokončení svých vnitřních postupů k tomu účelu nezbytných.

2. Tato dohoda se použije ode dne 1. ledna 2021. Zůstává v platnosti po dobu nezbytnou k dokončení všech projektů, opatření, činností nebo jejich částí financovaných z programu Horizont Evropa, veškerých opatření nezbytných k ochraně finančních zájmů Evropské unie a veškerých finančních závazků mezi stranami plynoucích z provádění této dohody.

3. Evropská unie a Bosna a Hercegovina mohou tuto dohodu prozatímně uplatňovat v souladu se svými vnitřními postupy a právními předpisy. Prozatímní uplatňování začíná dnem, ke kterému si strany navzájem oznámí dokončení svých vnitřních postupů k tomu účelu nezbytných.

4. Pokud Bosna a Hercegovina oznámí Komisi jednající jménem Evropské unie, že nedokončí své vnitřní postupy nezbytné pro vstup této dohody v platnost, přestane se tato dohoda prozatímně uplatňovat dnem, kdy Komise toto oznámení obdrží, a pro účely této dohody představuje tento den datum ukončení platnosti.

5. V případě částečného nebo úplného nesplacení finančního příspěvku, který má Bosna a Hercegovina podle této dohody uhradit, může Evropská unie provádění této dohody pozastavit.

V případě neplacení, které může významně ohrozit provádění a řízení programu Horizont Evropa, zašle Komise formální upomínku. Není-li do 20 pracovních dnů po formální upomínce platba provedena, oznámí Komise Bosně a Hercegovině pozastavení uplatňování této dohody, a to prostřednictvím formálního oznámení, které nabývá účinnosti 15 dní po obdržení tohoto oznámení Bosnou a Hercegovinou.

V případě pozastavení uplatňování této dohody od okamžiku, kdy toto pozastavení nabude účinnosti, nejsou právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině způsobilé účastnit udělovacích řízení, která ještě nebyla ukončena. Udělovací řízení se považuje za ukončené, jakmile jsou v důsledku tohoto řízení přijaty právní závazky.

Pozastavení nemá vliv na právní závazky přijaté právními subjekty usazenými v Bosně a Hercegovině před tím, než pozastavení nabylo účinnosti. Tato dohoda se na tyto právní závazky nadále vztahuje.

Jakmile Evropská unie obdrží celou částku splatných finančních příspěvků, neprodleně tuto skutečnost oznámí Bosně a Hercegovině. Na základě tohoto oznámení se s okamžitou účinností pozastavení ruší.

Od data zrušení pozastavení jsou právní subjekty usazené v Bosně a Hercegovině opět způsobilé účastnit se udělovacích řízení zahájených po tomto datu, jakož i udělovacích řízení zahájených před tímto datem, u nichž dosud neuplynuly lhůty pro podání žádostí.

6. Každá strana může tuto dohodu kdykoli vypovědět písemným oznámením, které informuje o záměru tuto dohodu vypovědět. Vypovězení nabývá účinnosti tři kalendářní měsíce po dni, kdy bylo písemné oznámení doručeno adresátovi. Datum, kdy vypovězení nabývá účinnosti, představuje pro účely této dohody datum vypovězení.

7. Pokud tato dohoda pozbývá prozatímní platnosti v souladu s odstavcem 4 tohoto článku nebo je vypovězena v souladu s odstavcem 6 tohoto článku, strany souhlasí, že:

- a) projekty, opatření, činnosti nebo jejich části, pro něž během prozatímního uplatňování a/nebo po vstupu této dohody v platnost a dříve, než tato dohoda přestává platit nebo je vypovězena, byly přijaty právní závazky, pokračují do doby, než budou za podmínek stanovených v této dohodě dokončeny;
- b) roční finanční příspěvek za rok N, v jehož průběhu tato dohoda pozbývá prozatímní platnosti nebo je ukončena, se zcela uhradí v souladu s článkem 3. Provozní příspěvek za rok N se upraví v souladu s čl. 3 odst. 8 a podléhá korekci v souladu s článkem 4 této dohody. Poplatek za účast zaplacený za rok N se neupraví ani se u něho neprovede korekce; a
- c) po roce, v jehož průběhu tato dohoda pozbývá prozatímní platnosti nebo je ukončena, se počáteční provozní příspěvky placené za roky, v nichž tato dohoda platila, upraví v souladu s čl. 3 odst. 8 a provede se u nich automatická korekce v souladu s článkem 4 této dohody.

Smluvní strany se společným souhlasem dohodnou na jakýchkoli jiných důsledcích vypovězení nebo ukončení prozatímního uplatňování této dohody.

8. Tuto dohodu lze změnit pouze písemně společnou dohodou stran. Vstup změn v platnost se řídí stejným postupem, jaký platí pro vstup této dohody v platnost.

9. Přílohy této dohody tvoří její nedílnou součást.

Tato dohoda je sepsána ve dvou vyhotoveních v anglickém, bosenském, chorvatském a srbském jazyce, přičemž každé z těchto znění má stejnou platnost. V případě rozporů ve výkladu rozhoduje anglické znění.

V Bruselu dne 6. prosince a v Sarajevu dne 22. prosince roku 2021.

Za Komisi, jménem Evropské unie,
Mariya GABRIEL
komisařka pro inovace, výzkum, kulturu,
vzdělávání a mládež

Za Bosnu a Hercegovinu,
Ankica GUDELJEVIĆ
ministřyně pro občanské záležitosti, Bosna
a Hercegovina

PŘÍLOHA I

Pravidla pro finanční příspěvek Bosny a Hercegoviny na program Horizont Evropa (2021–2027)**I. Výpočet finančního příspěvku Bosny a Hercegoviny**

1. Finanční příspěvek Bosny a Hercegoviny na program Horizont Evropa se stanoví každoročně v poměru, a jako doplněk, k částce, která je každoročně k dispozici v rozpočtu Unie pro prostředky na závazky potřebné pro řízení, provádění a provoz programu Horizont Evropa, zvýšené v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody.

2. Poplatek za účast uvedený v čl. 3 odst. 7 této dohody se postupně zavádí takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V souladu s čl. 3 odst. 5 této dohody se počáteční provozní příspěvek, který má Bosna a Hercegovina zaplatit za svou účast v programu Horizont Evropa, vypočítá pro příslušné rozpočtové roky uplatněním úpravy klíče pro stanovení příspěvku.

Úprava klíče pro stanovení příspěvku je následující:

$$\text{Upravený klíč pro stanovení příspěvku} = \text{klíč pro stanovení příspěvku} \times \text{Koefficient}$$

Koefficient použitý pro výše uvedený výpočet, kterým se upravuje klíč pro stanovení příspěvku, činí 0,09.

4. V souladu s čl. 3 odst. 8 této dohody se první úprava, která přísluší plnění rozpočtu v roce N, provede v roce N+1, kdy se počáteční provozní příspěvek za rok N upraví směrem nahoru nebo dolů o rozdíl mezi:

a) upraveným příspěvkem, který se vypočte tak, že se upravený klíč pro stanovení příspěvku na rok N použije na součet:

i. výše rozpočtových závazků přijatých v souvislosti s prostředky na závazky schválenými pro rok N v rámci odhlasovaného rozpočtu Unie a v souvislosti s prostředky, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno, a které lze opětovně poskytnout;

ii. veškerých prostředků na závazky založených na vnějších účelově vázaných příjmech, které nevyplývají z finančních příspěvků na program Horizont Evropa od jiných dárců a které byly k dispozici na konci roku N⁽¹⁾. V případě vnějších účelově vázaných příjmů přidělených programu Horizont Evropa podle čl. 3 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2020/2094, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19⁽²⁾, se pro výpočet upraveného příspěvku použijí roční orientační částky v rámci programování víceletého finančního rámce;

(¹) Patří sem zejména zdroje z Nástroje Evropské unie na podporu oživení zřízeného nařízením Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

(²) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počátečním provozním příspěvkem za rok N.

Počínaje rokem N+2 a v každém následujícím roce, dokud nebudou uhrazeny nebo zrušeny všechny rozpočtové závazky financované v rámci prostředků na závazky pocházejících z roku N a zvýšené v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody, a nejpозději tři roky po skončení programu Horizont Evropa, vypočítá Unie úpravu provozního příspěvku za rok N tak, že provozní příspěvek Bosny a Hercegoviny sníží o částku získanou uplatněním upraveného klíče pro stanovení příspěvku za rok N na zrušené závazky přijaté v každoročně v souvislosti se závazky za rok N financované z rozpočtu Unie nebo z prostředků, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno a které lze opětovně poskytnout.

Jsou-li zrušeny částky pocházející z vnějších účelově vázaných příjmů v roce N (které mají zahrnovat prostředky na závazky a u částek podle nařízení Rady (EU) 2020/2094 též roční orientační částky v rámci programování víceletého finančního rámce), které nevyplývají z finančních příspěvků na program Horizont Evropa od jiných dárců, sníží se provozní příspěvek Bosny a Hercegoviny o částku získanou uplatněním upraveného klíče pro stanovení příspěvku za rok N na zrušenou částku.

II. Automatická korekce finančního příspěvku Bosny a Hercegoviny

1. Pro výpočet automatické korekce podle článku 4 této dohody se použijí tyto postupy:

- a) „granty udělenými na základě soutěžního řízení“ se rozumí granty udělené prostřednictvím výzev k předkládání návrhů, u nichž mohou být koneční příjemci určeni v době výpočtu automatické korekce. Finanční podpora třetím stranám ve smyslu článku 204 finančního nařízení je vyloučena;
- b) je-li právní závazek uzavřen s konsorciem, částkami použitými ke stanovení počáteční výše právního závazku jsou kumulativní částky přidělené příjemcům, kteří jsou právními subjekty usazenými v Bosně a Hercegovině, v souladu s orientačním rozpisem rozpočtu v grantové dohodě;
- c) všechny částky právních závazků odpovídající grantům uděleným na základě soutěžního řízení se stanoví pomocí elektronického systému Evropské komise eCorda a budou získány druhou středou měsíce února roku N+2;
- d) „neintervenčními náklady“ se rozumí náklady programu jiné než granty udělené na základě soutěžního řízení, včetně podpůrných výdajů, administrativy specifické pro jednotlivé programy a jiných akcí⁽³⁾;
- e) částky přidělené mezinárodním organizacím jakožto právním subjektům, které jsou konečným příjemcem⁽⁴⁾, se považují za neintervenční náklady.

2. Mechanismus se použije takto:

- a) Automatické korekce pro rok N v souvislosti s plněním prostředků na závazky pro rok N, zvýšené v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody, se použijí na základě údajů za rok N a rok N+1 zjištěných v roce N+2 ze systému e-Corda, jak je uvedeno v části II odst. 1 písm. c) této přílohy, poté co byly na příspěvek Bosny a Hercegoviny na program Horizont Evropa použity veškeré úpravy v souladu s čl. 3 odst. 8 této dohody. Příslušnou částkou bude částka grantů udělených na základě soutěžního řízení, pro něž jsou v době výpočtu korekce k dispozici údaje;

⁽³⁾ Mezi jiné akce patří zejména zadávání veřejných zakázek, udělování cen, finanční nástroje, přímé akce Společného výzkumného střediska, příspěvky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA,...), odborníci (hodnotitelé, monitorování projektů) atd.

⁽⁴⁾ Částky pro mezinárodní organizace by byly považovány za neintervenční náklady pouze tehdy, jsou-li tyto organizace konečnými příjemci. To se nevztahuje na případy, kdy je mezinárodní organizace koordinátorem projektu (rozděluje finanční prostředky jiným koordinátorům).

b) Počínaje rokem N+2 až do roku 2029 se výše automatické korekce pro rok N vypočítá jako rozdíl mezi:

i. celkovou částkou grantů udělených na základě soutěžního řízení přidělených Bosně a Hercegovině nebo právním subjektům usazeným v Bosně a Hercegovině jako závazky přijaté v souvislosti s rozpočtovými prostředky na rok N;

ii. částkou upraveného provozního příspěvku Bosny a Hercegoviny na rok N vynásobenou poměrem mezi:

A. částkou grantů udělených na základě soutěžního řízení v rámci prostředků na závazky v roce N, zvýšenou v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody;

B. součtem všech schválených rozpočtových prostředků na závazky v roce N, včetně neintervenčních nákladů.

III. Platba finančního příspěvku Bosny a Hercegoviny, platba úprav provozního příspěvku Bosny a Hercegoviny a platba automatické korekce použitelné na provozní příspěvek Bosny a Hercegoviny

1. Komise sdělí Bosně a Hercegovině co nejdříve, nejpozději však při první výzvě k zaplacení finančních prostředků v rozpočtovém roce, tyto informace:

a. částky v prostředcích na závazky v rozpočtu Unie, které byly s konečnou platností přijaty pro daný rok pro rozpočtové položky zahrnující účast Bosny a Hercegoviny v programu Horizont Evropa, případně zvýšené v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody;

b. výši poplatku za účast podle čl. 3 odst. 7 této dohody;

c. od roku N+1 provádění programu Horizont Evropa informaci o čerpání prostředků na závazky odpovídajících rozpočtovému roku N, zvýšených v souladu s čl. 3 odst. 4 této dohody, a o úrovni zrušených závazků;

d. u části programu Horizont Evropa, kde jsou tyto informace nezbytné pro výpočet automatické korekce, úroveň závazků přijatých ve prospěch právních subjektů Bosny a Hercegoviny, rozepsaných podle odpovídajícího roku rozpočtových položek a související celkové úrovně závazků.

Na základě návrhu rozpočtu Komise co nejdříve a nejpozději do 1. září rozpočtového roku předloží odhad informací podle písmen a) a b) pro následující rok.

2. Nejpozději v dubnu a v červnu každého rozpočtového roku vydá Komise výzvu Bosně a Hercegovině k zaplacení za její účast podle této dohody.

Každá výzva k platbě stanoví splatnost příspěvku Bosny a Hercegoviny nejpozději do 45 dnů od vydání této výzvy k platbě.

Pro první rok provádění této dohody vydá Komise do 90 dnů po dni, kdy tato dohoda začne mít právní účinky, jedinou výzvu k platbě.

3. V každém roce počínaje rokem 2023 odráží výzvy k platbě rovněž částku automatické korekce použitelné na provozní příspěvek zaplacený za rok N-2.

Výzva k platbě vydaná nejpozději v dubnu může rovněž zahrnovat úpravy finančního příspěvku placeného Bosnou a Hercegovinou na provádění, řízení a provoz předchozího rámcového programu (předchozích rámcových programů) pro výzkum a inovace, jehož nebo jichž se Bosna a Hercegovina účastnila.

Pro každý z rozpočtových let 2028, 2029 a 2030 bude Bosně a Hercegovině vyplacena nebo Bosnou a Hercegovinou zaplacena částka vyplývající z automatické korekce použité na provozní příspěvek placený Bosnou a Hercegovinou v letech 2026 a 2027 nebo z úprav provedených v souladu s čl. 3 odst. 8 této dohody.

4. Bosna a Hercegovina uhradí svůj finanční příspěvek podle této dohody v souladu s částí III této přílohy. Pokud Bosna a Hercegovina neuhradí platbu do dne splatnosti, zašle Komise formální upomínku.

V případě prodlení s platbou finančního příspěvku se Bosně a Hercegovině účtují úroky z prodlení z částky dlužné ke dni splatnosti.

Úrokovou sazbou pro pohledávky nezaplacené ke dni splatnosti je sazba uplatňovaná Evropskou centrální bankou na její hlavní refinanční operace zveřejněná v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie* platná první kalendářní den měsíce, ve kterém je pohledávka splatná, zvýšená o jeden a půl procentního bodu.

PŘÍLOHA II

Neúplný seznam rovnocenných programů nebo projektů Bosny a Hercegoviny

Programy, projekty, akce a činnosti v Bosně a Hercegovině, které jsou považovány za rovnocenné programu Horizont Evropa, jsou uvedeny v tomto neúplném seznamu:

[...]

PŘÍLOHA III

Řádné finanční řízení

Ochrana finančních zájmů a vymáhání

Článek 1

Přezkumy a audity

1. Evropská unie má právo provádět v souladu s použitelnými akty jednoho nebo více orgánů či institucí Unie a podle příslušných dohod a/nebo smluv technické, vědecké, finanční nebo jiné druhy přezkumů a auditů v prostorách jakékoli fyzické nebo právnické osoby, která má bydliště, resp. sídlo v Bosně a Hercegovině a přijímá finanční prostředky Evropské unie, jakož i jakékoli třetí strany s bydlištěm nebo se sídlem v Bosně a Hercegovině, která je zapojena do čerpání finančních prostředků Unie. Tento přezkum a audity mohou provádět zástupci orgánů a institucí Evropské unie, zejména Evropské komise a Evropského účetního dvora, nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí.
2. Zástupci orgánů a institucí Evropské unie, zejména Evropské komise a Evropského účetního dvora, a ostatní osoby pověřené Evropskou komisí musí mít odpovídající přístup k místům, dílům a dokumentům (jak v elektronické, tak v tištěné podobě) a ke všem informacím požadovaným k provádění těchto auditů, včetně práva na získání fyzické/elektronické kopie a výňatků z jakéhokoli dokumentu nebo obsahu jakéhokoli datového nosiče, které jsou v držení auditované fyzické nebo právnické osoby nebo auditované třetí osoby.
3. Bosna a Hercegovina nesmí zástupcům a ostatním osobám uvedeným v odstavci 2 bránit ani činit žádné zvláštní překážky v právu na vstup do Bosny a Hercegoviny a přístupu do prostor, kde mají vykonávat své povinnosti podle tohoto článku.
4. Přezkumy a audity mohou být provedeny i po pozastavení uplatňování této dohody podle jejího čl. 9 odst. 5, po ukončení prozatímního uplatňování nebo po jejím vypovězení za podmínek stanovených v platných aktech jednoho nebo více orgánů či institucí Evropské unie a podle příslušných dohod a/nebo smluv týkajících se jakéhokoli právního závazku k plnění rozpočtu Unie, do něhož Evropská unie vstoupí před datem, kdy pozastavení uplatňování této dohody podle čl. 9 odst. 5, ukončení prozatímního uplatňování nebo vypovězení této dohody nabude účinnosti.

Článek 2

Boj proti nesrovnalostem, podvodům a jiným trestným činům, které mají dopad na finanční zájmy Unie

1. Evropská komise a Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) jsou oprávněny provádět na území Bosny a Hercegoviny správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě. Tato vyšetřování se provádějí v souladu s podmínkami stanovenými v platných aktech jednoho nebo více orgánů Unie.
2. Příslušné orgány Bosny a Hercegoviny informují Evropskou komisi nebo úřad OLAF v přiměřené době o všech zaznamenaných skutcích nebo podezřeních, které se týkají nesrovnalostí, podvodů nebo jiné protiprávní činnosti, jež mají dopad na finanční zájmy Unie.
3. Kontroly a inspekce na místě mohou být prováděny v prostorách jakékoli fyzické nebo právnické osoby, která má bydliště, resp. sídlo v Bosně a Hercegovině a přijímá finanční prostředky Unie, jakož i v prostorách jakékoli třetí strany s bydlištěm nebo se sídlem v Bosně a Hercegovině, která je zapojena do čerpání finančních prostředků Unie.
4. Kontroly a inspekce na místě připravuje a provádí Komise nebo úřad OLAF v úzké spolupráci s příslušným orgánem Bosny a Hercegoviny určeným Radou ministrů Bosny a Hercegoviny. Tento určený orgán je včas informován o předmětu, účelu a právním základě těchto kontrol a inspekcí, aby mohl být nápomocen. Za tímto účelem se mohou kontroly a inspekce na místě účastnit úředníci příslušných orgánů Bosny a Hercegoviny.
5. Kontroly a inspekce na místě mohou být na žádost orgánů Bosny a Hercegoviny prováděny společně s Evropskou komisí nebo úřadem OLAF.

6. Zástupci Komise a zaměstnanci úřadu OLAF musí mít přístup ke všem informacím o příslušných operacích a k jejich dokumentaci, které jsou pro řádné provádění kontrol a inspekci na místě nezbytné, a to včetně počítačových údajů. Mohou zejména kopírovat příslušné dokumenty.
7. Pokud se osoba, subjekt nebo jiná třetí strana kontrole nebo inspekci na místě brání, poskytnou orgány Bosny a Hercegoviny v souladu s vnitrostátními pravidly a předpisy Evropské komise nebo úřadu OLAF pomoc potřebnou pro provedení kontroly nebo inspekce na místě. Tato pomoc zahrnuje přijetí vhodných preventivních opatření podle vnitrostátních právních předpisů, zejména za účelem ochrany důkazů.
8. Evropská komise nebo úřad OLAF informuje orgány Bosny a Hercegoviny o výsledku těchto kontrol a inspekci. Evropská komise nebo úřad OLAF zejména co nejdříve sdělí příslušnému orgánu Bosny a Hercegoviny veškeré zjištěné nebo domnělé nedostatky, o kterých se během kontroly nebo inspekce na místě dozvěděla.
9. Aniž je dotčeno uplatňování trestního práva Bosny a Hercegoviny, může Evropská komise uložit správní opatření a sankce právníkům nebo fyzickým osobám z Bosny a Hercegoviny, které se účastní provádění programu nebo činnosti v souladu s právními předpisy Evropské unie.
10. Pro účely řádného provádění tohoto článku si Evropská komise nebo úřad OLAF a příslušné orgány Bosny a Hercegoviny pravidelně vyměňují informace a na žádost jedné ze stran této dohody spolu navzájem konzultují.
11. Pro usnadnění účinné spolupráce a výměny informací s úřadem OLAF určí Bosna a Hercegovina kontaktní místo.
12. Výměna informací mezi Evropskou komisí nebo úřadem OLAF a příslušnými orgány Bosny a Hercegoviny se uskutečňuje s náležitým ohledem na požadavky na důvěrnost. Osobní údaje zahrnuté do výměny informací jsou chráněny v souladu s platnými pravidly.
13. Orgány Bosny a Hercegoviny spolupracují s Úřadem evropského veřejného žalobce, aby mu umožnily plnit v souladu s platnými právními předpisy jeho povinnost vyšetřovat, stíhat a podat žalobu na pachatele a spolupachatele trestných činů poškozujících finanční zájmy Evropské unie.

Článek 3

Vymáhání a vykonatelnost

1. Rozhodnutí přijatá Evropskou komisí o uložení peněžité povinnosti právníkům nebo fyzickým osobám jiným než státům v souvislosti s jakýmkoli nároky vyplývajícími z programu Horizont Evropa jsou v Bosně a Hercegovině vykonatelná. Doložka vykonatelnosti se připojí k rozhodnutí po jeho přezkoumání omezeném jen na ověření pravosti vnitrostátním orgánem, který k tomu určí Rada ministrů Bosny a Hercegoviny. Rada ministrů Bosny a Hercegoviny oznámí jí určený vnitrostátní orgán Komisi a Soudnímu dvoru Evropské unie. V souladu s článkem 4 je Evropská komise oprávněna oznámit tato vymahatelná rozhodnutí přímo fyzickým a právníkům osobám usazeným v Bosně a Hercegovině. Výkon rozhodnutí je proveden v souladu s právem a soudním řádem Bosny a Hercegoviny.
2. Rozsudky a usnesení Soudního dvora Evropské unie vydané na základě rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě nebo dohodě týkající se programů, činností, akcí nebo projektů Unie jsou v Bosně a Hercegovině vykonatelné stejným způsobem jako rozhodnutí Evropské komise uvedené v odstavci 1.
3. Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc přezkoumat zákonnost rozhodnutí Komise uvedeného v odstavci 1 a pozastavit jeho výkon. Kontrola řádného provádění výkonu však spadá do pravomoci soudů Bosny a Hercegoviny.

*Článek 4***Komunikace a výměna informací**

Orgány a instituce Evropské unie, které se účastní provádění programu Horizont Evropa nebo mají nad tímto programem kontrolu, jsou oprávněny komunikovat přímo, mimo jiné prostřednictvím systémů elektronické výměny, s jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobou, která má bydliště, resp. sídlo v Bosně a Hercegovině a přijímá finanční prostředky Unie, jakož i s jakoukoli třetí stranou s bydlištěm nebo sídlem v Bosně a Hercegovině, která je zapojena do čerpání finančních prostředků Unie. Tyto osoby, subjekty a strany mohou orgánům a institucím Evropské unie přímo předkládat veškeré příslušné informace a dokumentaci, které jsou povinny předkládat na základě právních předpisů Evropské unie použitelných na program Unie a na základě smluv nebo dohod uzavřených za účelem provedení tohoto programu.
